

Raport z ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego

Rok szkolny 2023/2024

Ewaluacja została dokonana na podstawie:

- ▶ analizy ankiety przeprowadzonej z pracownikami pedagogicznymi oraz uczniami SOSW w Świebodzinie;
- ▶ obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, pozalekcyjnych oraz w czasie przerw międzylekcyjnych;
- ▶ analizy osiągnięć szkolnych uczniów;
- ▶ analizy dokumentacji pedagogów i psychologów szkolnych;
- ▶ analizy dzienników elektronicznych;
- ▶ konsultacji i rozmów z nauczycielami i wychowawcami klas oraz wychowawcami grup wychowawczych;

Ewaluacja została dokonana na podstawie:

- ▶ wniosków i postulatów z posiedzeń Zespołów klasowych;
- ▶ wniosków i postulatów z posiedzeń Zespołu Terapeutów;
- ▶ analizy dokumentacji szkolnej (program wychowawczo-profilaktyczny, arkusze obserwacyjne uczniów, IPET uczniów, WOPF-u);
- ▶ analizy sprawozdań wychowawców z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
- ▶ konsultacji i protokołów Zespołu Wychowawczego.

Cele ewaluacji:

- ▶ diagnozowanie potrzeb nauczycieli i uczniów oraz występujących problemów;
- ▶ ocena stopnia realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024;
- ▶ ocena skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego we wspieraniu rozwoju osobowości ucznia;
- ▶ dostarczenie uczniom, rodzicom, nauczycielom, dyrekcji informacji o skuteczności podjętych działań;
- ▶ dokonanie adekwatnych zmian w programie wychowawczo-profilaktycznym przez Zespół Wychowawczy.

Pytania kluczowe:

- ▶ **W jakim stopniu program wychowawczo-profilaktyczny wpływa na postawy i zachowanie uczniów?**
- ▶ **W jakim stopniu i jak realizowane są założenia programu wychowawczo-profilaktycznego?**

Rozpoznane obszary problemowe w zakresie profilaktyki, wychowania oraz zdrowia psychicznego:

- ▶ uzależnienia behawioralne: od telefonu, od komputera, Internetu, gier komputerowych, mediów społecznościowych;
- ▶ zaburzenia odżywiania (otyłość, nadwaga, złe nawyki żywieniowe);
- ▶ palenie papierosów, e-papierosów;
- ▶ trudności w zakresie funkcjonowania społecznego: rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, współpraca w grupie, prawidłowa, skuteczna komunikacja, asertywność;
- ▶ cyberprzemoc;
- ▶ wpływ sytuacji ogólnoswiatowej zdrowie psychiczne uczniów (m. in. zaburzenia depresyjne, nerwicowe i lękowe);
- ▶ nieprawidłowe sposoby radzenia sobie z trudnościami, obniżonym poczuciem wartości, depresją: autoagresja, myśli samobójcze, wycofanie;

Trudności wychowawcze występujące w pracy z uczniami:

- ▶ niska świadomość konsekwencji wczesnych kontaktów seksualnych, małe umiejętności ochrony własnej intymności;
- ▶ uzależnienia od środków psychoaktywnych, napojów energetycznych;
- ▶ zachowania ryzykowne: naśladowanie rówieśników i ich stylu życia, próba zaimponowania innym bez przewidywania późniejszych konsekwencji (samookaleczenia, nawiązywanie ryzykownych kontaktów w sieci, sięganie po używki, wagary z zajęć szkolnych, przebywanie wychowanków internatu w nocy na terenie miasta, ucieczki z domu);
- ▶ zaburzenie socjalizacji w wyniku ograniczonych kontaktów z innymi ludźmi;
- ▶ obniżona motywacja do nauki oraz regularnego uczestniczenia w zajęciach szkolnych;
- ▶ nieprawidłowe zachowanie podczas lekcji oraz przerw, agresja słowna, fizyczna, przekraczanie granic wobec innych uczniów oraz osób dorosłych;
- ▶ przywłaszczanie własności innych.

WNIOSKI:

- ▶ Wszyscy wychowawcy realizowali treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym oraz brali pod uwagę podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej oraz wnioski z ewaluacji programu z ubiegłego roku szkolnego.
- ▶ Wychowawcy uwzględniają indywidualne potrzeby uczniów w planowaniu swoich działań wychowawczych i profilaktycznych.
- ▶ Wychowawcy angażują rodziców do współuczestniczenia i współorganizowania różnego rodzaju spotkań i imprez szkolnych wpływających na pogłębienie relacji, budowanie dobrej atmosfery w klasie, współpracy i wzajemnej pomocy.
- ▶ Rodzice systematycznie otrzymują od wychowawców informacje dotyczące sytuacji szkolnej i wychowawczej uczniów w formie spotkań indywidualnych, rozmów telefonicznych, informacji zawartych w dzienniku elektronicznym.

WNIOSKI:

Specjaliści, nauczyciele oraz terapeuci pracujący w Ośrodku poprzez swoje działania wspomagają wychowawczą rolę rodziny w formie:

- ▶ indywidualnych konsultacji z rodzicami, zebrań w celu śledzenia postępów dziecka,
- ▶ rozmów indywidualnych z pedagogami, psychologami, terapeutami, pielęgniarką szkolną w celu udzielania porad dotyczących zarządzania trudnymi sytuacjami i radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych;
- ▶ spotkań Zespołu Wychowawczego z udziałem rodziców, wychowawców, terapeutów;
- ▶ spotkań z rodzicami z okazji świąt, imprez okolicznościowych, udziału w kiermaszach organizowanych na terenie szkoły, udziału w dniach otwartych szkoły, uroczystościach, akademiach wycieczkach szkolnych;

- ▶ angażowania rodziców do organizowania imprez klasowych, współorganizowanie imprez okolicznościowych (pieczenie ciast, zakup upominków, paczek);
- ▶ organizowania przez rodziców warsztatów tematycznych dla uczniów;
- ▶ włączania rodziców do wspólnych działań realizowanych na terenie Ośrodka i poza nim - np. udział w kiermaszach;
- ▶ współudziału rodziców w obchodach Dni Patrona;
- ▶ konsultacji z rodzicami z obsługi MÓWika.

WNIOSKI:

We wszystkich klasach podejmowano tematykę związaną ze zdrowym trybem życia:

- ▶ prawidłowe żywienie - zdrowe śniadanie, zasady zdrowego stylu życia, jesienne sałatki, piramida żywienia;
- ▶ spotkania z pielęgniarką szkolną - pierwsza pomoc, wyposażenie apteczki, kontrola wagi, wzrostu, higiena jamy ustnej, higiena w okresie dojrzewania, wszawica;
- ▶ spotkania z pedagogiem- dbanie o higienę w okresie dojrzewania;
- ▶ choroby cywilizacyjne - tydzień profilaktyki chorób zakaźnych;
- ▶ zajęcia sportowe i ruchowe (np. Olimpiada Bystry Przedszkolak, Integracyjny Turniej Bocci, warsztaty z mistrzem paraolimpijczykiem - Tenis stołowy, Lubuski Mitting Pływacki w Gubinie, Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej w Gnieźnie, „Niebieskie Igrzyska”, taniec, Turniej Piłkarskich Piątek w Krośnie Odrz, „Ruch to zdrowie”, Nordic Walking, zajęcia na basenie, Zumba, gry i zabawy na świeżym powietrzu, spaceru popołudniowe;
- ▶ spotkanie z p. dietetyk „Wybiórczość pokarmowa dzieci ze spektrum autyzmu, problemy żywieniowe dzieci”.

WNIOSKI:

Realizowane były następujące działania dotyczące profilaktyki uzależnień:

- ▶ lekcje wychowawcze m.in.: Jestem sieciopozytywny, Mój internet jest bezpieczny - uzależnienia od internetu, gier komputerowych i telefonu, Bezpiecznie w sieci, Co to są używki, Jak radzić sobie z agresją w sieci, Alkoholizm, Narkotyki, Wybierz dobrze - rzuć palenie, Miej się na baczności - realne skutki wirtualnej przemocy, Fonoholizm, Źródła zagrożeń dla współczesnego człowieka, Szkodliwy wpływ napojów energetyzujących na organizm.
- ▶ mityng profilaktyczny: Cyberprzemoc - bezpieczeństwo w sieci - zorganizowany dla klas IV-VIII, klas szkoły branżowej i przysposabiającej do pracy przez pedagogów i psychologów z udziałem zaproszonych gości z KPP w Świebodzinie;
- ▶ zajęcia indywidualne z uczniami z grupy ryzyka - Profilaktyka selektywna skoncentrowana na uczniach, których cechuje wysoka ekspozycja na czynniki zachowań ryzykownych;

- ▶ program profilaktyki selektywnej: Interwencja profilaktyczna w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Świebodzinie.”
Tematyka: „Rozpoznawanie i ocena sytuacji ryzykownych.”
„Sposoby ograniczenia używania substancji psychoaktywnych, motywowanie do zmiany.” „Informacje na temat poradnictwa lokalnego lub innych form pomocy.
- ▶ program profilaktyczny SMASHED - spożywanie alkoholu przez nieletnich.
- ▶ współpraca z terapeutą z Całodobowego oddziału Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych w Ciborzu;
- ▶ współpraca ze specjalistami z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze.
- ▶ współpraca ze Stowarzyszeniem Joker - Centrum Rozwoju Osobistego i Terapii w Świebodzinie;

WNIOSKI:

Realizowane były treści dotyczące rozwijania patriotyzmu i zasad poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego:

- ▶ apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej;
- ▶ obchody Dni Patrona;
- ▶ wspólne śpiewanie hymnu Polski;
- ▶ akademia z okazji „Narodowego Święta Niepodległości”;
- ▶ akademia z okazji „Święta Konstytucji 3 Maja”;
- ▶ poznajemy symbole narodowe;
- ▶ „Kto Ty jesteś- Polak mały - nauka podstawowej wiedzy o Polsce”;
- ▶ kultywowanie tradycji i obyczajów - Wigilia klasowa,
- ▶ zapalenie zniczy na grobie patrona SOSW Lecha Wierusza;

- ▶ filmy edukacyjne: regiony Polski, Ważne wydarzenia w historii Polski, Stolica Polski, Sąsiedzi Polski, Polska w Europie;
- ▶ zajęcia plastyczne - symbole narodowe;
- ▶ udział w konkursie plastycznym „Piękno gór”;
- ▶ cykliczne wyjścia do Muzeum - m.in. Zajęcia muzealne „Legendy świebodzińskie”;
- ▶ udział w „Podróżach kulinarnych po Europie”- poznanie podstawowych wiadomości o krajach europejskich;
- ▶ cykliczne zajęcia w bibliotece- m.in.. „Wiersze Brzechwy i Tuwima”;
- ▶ tradycje andrzejkowe w Polsce;
- ▶ ozdoby świąteczne; opis oraz symbolika;
- ▶ prawa i obowiązki obywatelskie;
- ▶ Co to jest Unia Europejska? - czytanie tekstu ze zrozumieniem;
- ▶ wycieczka do Gniezna - zwiedzanie Muzeum Początków Państwa Polskiego, Katedry Gnieźnieńskiej,
- ▶ nabywanie praw obywatelskich i wchodzenie w dojrzałe role społeczne.

WNIOSKI:

Odbывwały się zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego - pomoc w planowaniu własnej ścieżki zawodowej:

- ▶ realizacja praktyk wspomaganych w : Gospodarstwie Ogrodniczym Alicja i Jan Bułach, Kuchnia Smakosza - Pizzeria Caruso, Jadalnia, PSB Mrówka;
- ▶ realizacja praktyk szkolnych - prace na warsztatach stolarskich;
- ▶ Pogadanki:
- ▶ Co potrafię, co mogę zrobić?
- ▶ Pracownik biura i jego praca z dokumentami.
- ▶ Zasady Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.
- ▶ Pomoc w redagowaniu życiorysu.
- ▶ Wynagrodzenie za pracę - możliwości przechowywania pieniędzy.

- ▶ Pracownik, pracodawca, umowa o pracę - znaczenie pojęć.
- ▶ Prawa osób niepełnosprawnych.
- ▶ Rozmowa na temat WTZ oraz domu Samopomocy- możliwości aktywności.
- ▶ Umiejętności społeczne niezbędne w pracy.
- ▶ Cechy charakteru niezbędne przy wykonywaniu wybranych zawodów.
- ▶ Możliwości absolwenta SzPdP.
- ▶ Wybrane zawody i ich charakterystyka.
- ▶ Utrwalanie wiadomości na temat aktywności absolwenta szkoły.
- ▶ Moje plany po ukończeniu szkoły. Możliwości, kompetencje, cele do osiągnięcia. Przeszkody jakie mogę napotkać i jak sobie poradzę.

- ▶ uczestnictwo uczniów w Targach Pracy i Edukacji „Czas dla młodych” organizowanych przez PUP, OHP i PZS w Świebodzinie;
- ▶ wycieczka do Firmy SPRICK rowery sp. z o.o

Tematy zajęć m.in. :

- ▶ „Jakie wzorce przekazuje nam rodzina w zakresie funkcjonowania w społeczeństwie - zdobyte wykształcenie a praca zawodowa”.
- ▶ "Wybór dalszej drogi kształcenia - szkoła branżowa w SOSW oraz inne szkoły zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami uczniów,,.
- ▶ Jak planować budżet rodziny: dochody, koszty utrzymania mieszkania (koszty wynajmu), planowanie wydatków.
- ▶ Instytucje pomocowe: PCPR, OPS. Gdzie mogę zwrócić się o pomoc kiedy będę mieć problem.

- ▶ Plany po ukończeniu szkoły: możliwości mieszkaniowe, zatrudnienie, renta socjalna, pomoc społeczna.
- ▶ Analiza ofert zakładów pracy: wymagania od pracownika, godziny pracy, stan zdrowia, zwolnienia lekarskie, ubezpieczenie, a oczekiwania uczniów.
- ▶ Warunki pracy w firmach: Sprick, Kepier, Milano; praca zmianowa, zasady obowiązujące pracowników, jakie zachowania mogą doprowadzić do zwolnienia pracownika z pracy, wymagane kwalifikacje.
- ▶ Kursy doszkalające: rodzaje, zdobyte kwalifikacje, organizatorzy kursów, ceny.
- ▶ Spotkanie uczniów klasy VII z uczniami klasy III szkoły branżowej na temat: Zawody w szkole branżowej. Moje refleksje na temat wybranego zawodu, czego się nauczyłem, jakie miałem trudności.

WNIOSKI:

Podjęmowane działania w ramach wolontariatu:

- ▶ akcja góra grosza, zbieranie nakrętek, zbieranie kasztanów;
- ▶ segregowanie śmieci;
- ▶ zbiórka odzieży i zabawek;
- ▶ akcja Słodki Piątek - wsparcie Oddziału Psychiatrii Dziecięcej w Poznaniu;
- ▶ akcja Paczka Świąteczna - wsparcie dzieci z Oddziału Onkologii w Poznaniu;
- ▶ przygotowanie ciasta na akcję Motoserce;
- ▶ udział w akcji „Świąteczna paka dla schroniskowych zwierzaków - Przytulisko w Zaborze”;
- ▶ akcja Sadzimy Razem prowadzona przez Nadleśnictwo Świebodzin;
- ▶ zbiórka słodkości dla seniorów;
- ▶ wykonanie stroików na Kiermasz Bożonarodzeniowy i Wielkanocny;
- ▶ akcja Sprzątanie świata;
- ▶ współpraca z Dziennym Domem Senior Plus w Świebodzinie;

WNIOSKI:

Podjęmowano działania w zakresie przygotowania uczniów do życia w społeczeństwie, kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi:

- ▶ zajęcia z wychowawcami, nauczycielami na temat kulturalnego zachowania;
- ▶ Dzień Życzliwości;
- ▶ wyjścia do miejsc użyteczności publicznej - opieki zdrowotnej, gastronomii, usług, transportu, kultu religijnego w celu wdrażania do prawidłowych zachowań; wyjścia do kina, filharmonii;
- ▶ Dni Patrona;
- ▶ Dzień dziecka - prawa dziecka;
- ▶ Asertywność - sztuka bycia sobą. Jak powiedzieć nie;
- ▶ Kultura na co dzień;

- ▶ Ludzie starsi - okazywanie szacunku, pomoc, tolerancja dla ich słabości.
- ▶ Wartości - co jest dla mnie ważne teraz i w przyszłości?
- ▶ Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa;
- ▶ Propagowanie akcji Niebieski kwiecień, Niebieskie Igrzyska, Wypuszczanie niebieskich balonów z okazji miesiąca autyzmu;
- ▶ Zajęcia z wychowawcami m.in. „Stop wulgaryzmom”, „Komunikacja kluczem dobrych relacji”, „Normy i zasady - co to takiego?”;
- ▶ Zajęcia z pedagogami i psychologami w ramach TUS i zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne”;
- ▶ Program Wektory Życia - warsztaty psychoedukacyjne dla uczniów szkół ponadpodstawowych służące kształtowaniu postaw prozdrowotnych i prorodzinnych;

- ▶ Zajęcia z pedagogiem: „Zły dotyk, dobry dotyk”, „Przyjaźń w naszym życiu”;
- ▶ „Kiedy gaśnie pamięć ludzka, dalej mówią kamienie” - refleksja nad istotą ludzkiego życia.
- ▶ Jeden z dziesięciu - turniej matematyczny.
- ▶ Indywidualność - postawa tworzenia siebie.
- ▶ Inny nie znaczy gorszy - postawa tolerancji wobec drugiej osoby.
- ▶ Ja w społecznościach - uświadamianie potrzeby rozwijania umiejętności interpersonalnych.
- ▶ Udział w marszu z okazji Światowego Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością (kształtowanie poczucia godności wobec własnej osoby oraz szacunku, akceptacji, tolerancji wobec osób niepełnosprawnych).

Rekomendacje na kolejny rok szkolny:

Należy realizować działania wynikające z zadań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym, Planie działań profilaktycznych (Aneks) w danym roku szkolnym:

- ▶ Program Poprawy Frekwencji;
- ▶ Rekomendowany Program Profilaktyczny „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”
- ▶ Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, „Trening Umiejętności Społecznych”;
- ▶ Program profilaktyczny SMASHED;
- ▶ Zeszyt monitorowania trudności wychowawczych - palenie papierosów, opuszczanie terenu szkoły;
- ▶ Spotkania profilaktyczne z uczniami znajdującymi się w grupie ryzyka-uzależnienia;

Należy realizować działania wynikające z zadań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym, Planie działań profilaktycznych (Aneks) w danym roku szkolnym:

- ▶ Tworzenie oraz realizowanie w ciągu roku szkolnego klasowych kontraktów;
- ▶ Prowadzenie oraz kontynuowanie zajęć integracyjnych w klasach w celu budowania prawidłowych relacji, poczucia więzi w grupie i poczucia bezpieczeństwa w szkole;
- ▶ Wspomaganie uczniów - praca nad budowaniem relacji, komfortem i poczuciem bezpieczeństwa, utrzymaniem schematu dnia;
- ▶ Pracę z uczniami przejawiającymi trudności z zachowaniem;
- ▶ Realizację dyżurów na przerwach w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa;
- ▶ Kontynuowanie działań związanych z rozwijaniem zainteresowań czytelnictwem;

Należy realizować działania wynikające z zadań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym, Planie działań profilaktycznych (Aneks) w danym roku szkolnym:

- ▶ Wspieranie rodziców w zakresie realizowania wspólnych oddziaływań wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych;
- ▶ Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez indywidualne spotkania, udział w szkoleniach oraz warsztatach;
- ▶ Integrację Ośrodka ze środowiskiem poprzez udział w imprezach na terenie miasta, województwa, kraju, kontynuowanie wyjazdów poza granice kraju, poznawanie kultury, zwyczajów, języka.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:

- ▶ Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
- ▶ Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
- ▶ Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.

- ▶ Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodyczne wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- ▶ Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
- ▶ Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
- ▶ Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Dziękujemy za uwagę!

Opracowanie i wnioski:

- ▶ **Danuta Torz-Bocer**
- ▶ **Katarzyna Frąckowiak**
- ▶ **Natalia Gawron**
- ▶ **Iwona Jerzynek - Przybysz**